

Короткий опис упровадження SEL у Washington: для керівників навчальних закладів

Social Emotional Learning (Соціально-емоційне навчання): частина структури шкільного життя

Школи, які зосереджені на створенні доброзичливого та інклюзивного середовища, що підтримуватиме соціально-емоційний розвиток усіх учнів і поважатиме їхню історію та культуру, можуть сприяти довгостроковому успіху та добробуту молоді. Навчальне середовище та взаємини з іншими безпосередньо впливають на те, як учні навчаються та як вони застосовують здобуті знання. Наприклад, процес навчання оптимальний у таких умовах:

- У безпечному середовищі, яке забезпечує підтримку. Коли учні відчувають підтримку та зв'язок з однолітками та педагогами, їхній мозок функціонує ефективніше, а нейронні зв'язки в ньому стають міцнішими.
- У школах, де панує справедливість і доброзичливість. Коли керівники навчальних закладів використовують відновлювальні практики та дисциплінарні підходи, які сприяють створенню спільноти, учні з більшою імовірністю відвідуватимуть школу, залишатимуться в ній і закінчуватимуть навчання.¹
- Коли соціально-емоційне навчання (SEL) цілеспрямовано впроваджено в усі аспекти повсякденного шкільного життя (продумані та послідовні стратегії, практики та політики) і відбувається в партнерстві із сім'ями, спільнотами та позашкільними програмами.

Керівники навчальних закладів відіграють провідну роль у створенні такого середовища, зокрема впровадженні системного SEL у школі та в позашкільний час.

Що таке соціально-емоційне навчання?

Social emotional learning (соціально-емоційне навчання, SEL) широко розуміється як процес, за допомогою якого люди розвивають усвідомлення та навички керування емоціями, установлення цілей, налагодження стосунків та ухвалення відповідальних рішень, які підтримують успіх у школі та житті. (Див. Посібник з упровадження SEL штату Washington)

SEL — це **не** спосіб «оцінити» або виявити недоліки й не просто навчальна програма чи доповнення. Швидше, SEL — це цілеспрямований підхід до створення учнівських активів.

SEL підтримує **освітню справедливість**² багатьма способами: наголошуючи на розвитку дитини в цілому, привертаючи увагу до соціальної природи навчання, просуваючи віру в те, що всі діти можуть навчатися, розвиваючи навички молоді орієнтуватися в соціальному контексті та

¹ Інститут Аспена. (2019). *Від нації ризику до нації надії: Рекомендації Комісії соціального, емоційного та академічного розвитку*. [Нація в надії \(Резюме\) – Інститут Аспена](#)

² Освітня справедливість означає, що кожна дитина отримує те, що їй необхідно для повного розвитку свого академічного та соціального потенціалу. З вебсайту National Equity Project: <https://www.nationalequityproject.org/education-equity-definition>

покращуючи стосунки між учнями та викладачами, що є основним захисним фактором для **всіх** учнів.³

Стандарти SEL штату Washington⁴

Самоусвідомлення:	людина здатна ідентифікувати свої емоції, особисті активи, сфери для зростання, а також потенційні зовнішні ресурси та підтримку.
Самоуправління:	людина здатна регулювати емоції, думки та поведінку.
Самоефективність:	людина має здатність мотивувати себе, бути наполегливою та вважати себе здібною.
Соціальна обізнаність:	людина здатна розуміти погляди інших людей із різним походженням і культурою та співпереживати їм.
Соціальне управління:	людина здатна робити безпечний і конструктивний вибір щодо особистої поведінки та соціальної взаємодії.
Соціальне залучення:	людина здатна зважати на інших і демонструє бажання зробити свій внесок у добробут школи та спільноти.

Концепція SEL штату Washington: основні елементи та керівні принципи

1. Створити умови для підтримки учнів SEL через сприятливу атмосферу й культуру.
2. SEL потребує співпраці між сім'ями, освітянами, партнерами в спільноті та молоддю для розробки й упровадження цього навчання.
3. Вибудувати потенціал дорослого.

Справедливість: кожна дитина отримує те, що їй потрібно для повного розкриття свого потенціалу.

Культурна підтримка: культура розглядається як ресурс для навчання, а не як перешкода.

Універсальний підхід: відмінності в навчанні плануються та враховуються.

Урахування травми: знання про наслідки травми інтегровано в політику та практику.

«Найефективніше social and emotional learning (соціальне та емоційне навчання, SEL) потребує впровадження стратегічного та системного підходу, у якому братимуть участь усі — від керівників округу та шкіл до партнерів зі спільноти [та] членів сімей, щоб спільно забезпечити учням необхідну підтримку».⁵

³ Jones, S. M., & Kahn, J. (2017). *Доказова база того, як ми навчаємося: підтримка соціального, емоційного та академічного розвитку студентів. Консенсусні заяви про докази від Ради видатних вчених.* Washington, DC: Інститут Аспена.

⁴ Робоча група з тестів соціального та емоційного навчання. (2016). *Розгляд соціально-емоційного навчання в державних школах K–12 штату Washington.* З вебсайту <https://ospi.k12.wa.us/sites/default/files/2022-12/selbworkgroup2016report.pdf>

⁵ CASEL. (2019). *Впровадження SEL у школі CASEL: показники загальношкільного SEL.* <https://schoolguide.casel.org/what-is-sel/indicators-of-schoolwide-sel/>

Відправні точки для покращення SEL у сьогodenних громадських і молодіжних програмах розвитку

- 1. Важливість стосунків.** Створюйте позитивні стосунки з учнями. Підтримуйте культурну та етнічну різноманітність своїх учнів. Використовуйте культурну спадщину своїх учнів, щоб покращити SEL у класі.
- 2. Важливість умов.** Учні та дорослі використовують свої соціально-емоційні навички, залежно від ситуації, у якій вони перебувають. Почніть зі створення інфраструктури для підтримки довгострокового впровадження SEL. Забезпечте залученість і взаємодію школи, сім'ї та спільноти та впровадьте SEL у всі аспекти, що стосуються учнів.
- 3. Важливість самопізнання.** Почніть із розвитку власної компетенції в галузі SEL. Проведіть [самооцінювання](#), наприклад, використавши інструмент від Center on Great Teachers and Leaders (Центр великих учителів і керівників), щоб проаналізувати, як ваші досвід і культурне походження впливають на ваше викладання.
- 4. Важливість ролі поінформованості про поточні ініціативи в галузі SEL.** Ознайомтеся з поточними ініціативами в галузі SEL у штаті Washington, розглянувши стандарти, контрольні показники, індикатори, ключові елементи та принципи SEL. Розгляньте можливості впровадження цих стандартів у своїй школі та в практиці роботи в класі. Скористайтеся навчальним модулем SEL, переглянувши онлайн-модуль SEL від Office of Superintendent of Public Instruction (Офіс керівника з питань загальної освіти, OSPI), [Навчальний сегмент 2: упровадження SEL у школі](#) або [Посібник з упровадження](#) штату Washington.
- 5. Важливість використання ефективних стратегій SEL.** Упроваджуйте та оцінюйте навчальні стратегії та методи організації навчального процесу, спрямовані на створення позитивної та турботливої атмосфери в класі, подібні до цих [трьох ключових практик SEL](#) від Oakland Unified School District (Об'єднаного шкільного округу Oakland). Учителі та працівники мають розумітися на SEL і його взаємозв'язку з рівністю, навчанням та атмосферою в школі, перш ніж пояснювати ці аспекти учням і їхнім сім'ям. Перегляньте [онлайн-модуль SEL](#) штату Washington.
- 6. Важливість співпраці з іншими.** Існує безліч ресурсів, спрямованих на впровадження SEL у школах. Використовуйте покрокові ресурси, як-от [посібник для шкіл від CASEL](#), і спілкуйтеся з колегами з інших округів штату Washington, які вже впроваджують SEL.

Ключові аспекти впровадження SEL⁶

- ✓ Сформууйте команду лідерів SEL, що складається з представників різних партнерств, щоб налагодити взаємини.
- ✓ Залучайте зацікавлені сторони й розвивайте справжні партнерські відносини між сім'єю, школою та спільнотою.
- ✓ Розробіть концепцію, у якій пріоритетом буде SEL і всебічний розвиток особистості дитини.
- ✓ Проведіть оцінку потреб і готовності до SEL.

⁶ OSPI. (2023). *Соціально-емоційне навчання*. <http://ospi.k12.wa.us/student-success/health-safety/mental-social-behavioral-health/social-and-emotional-learning-sel>

- ✓ Узгодьте ресурси та політики, щоб інтегрувати SEL у більш масштабні ініціативи з підтримки рівності в галузі освіти.
- ✓ Створіть план упровадження, що охоплює шкільну атмосферу й культуру, культурно стійку підтримку та чіткі методи роботи в класі, спрямовані на розвиток SEL.
- ✓ Забезпечте безперервне професійне навчання та підтримку.
- ✓ Відстежуйте прогрес упровадження SEL, приділивши особливу увагу зобов'язанням щодо вдосконалення.

Загальношкільні ресурси з SEL

[Посібник для шкіл від CASEL](#)

Організація CASEL задокументувала, випробувала та вдосконалила стратегічний процес спільної роботи над SEL для шкіл.

[Рекомендації від Aspen Institute National Commission on Social, Emotional, and Academic Development \(Національна комісія із соціального, емоційного та академічного розвитку Aspen Institute\)](#)

Рекомендації щодо впровадження SEL у структуру шкіл і спільнот.

[Collaborating Districts Initiative \(Ініціатива співробітництва на рівні округів, CDI\)](#)

Центр знань, ресурсів та інструментів, які сприяють високоякісному системному впровадженню SEL.

[Підводні камені та рекомендації щодо соціально-емоційного навчання та рівності.](#)

Ознайомтеся із цими ресурсами, щоб досягти освітньої рівності у вашій школі.

[Інструментарій для навчання SEL](#)

Цей набір інструментів призначено для викладачів, адміністраторів і керівників шкіл, які допомагають учителям і працівникам упроваджувати SEL у повсякденну навчальну практику.

Ліцензія

[Ця коротка публікація щодо громадських і молодіжних організацій](#), створена робочою групою SEL для [Washington Office of Superintendent of Public Instruction \(Офіс керівника з питань загальної освіти штату Washington\)](#), поширюється на умовах ліцензії [Міжнародна ліцензія Creative Commons 4.0 із зазначенням авторства](#), якщо не зазначено інше. Усі логотипи та торгові марки є власністю їх законних власників.

Цей ресурс може містити посилання на вебсайти третіх сторін. Ці посилання надано виключно для вашої зручності, їх розміщення не означає або не має на увазі будь-якого схвалення або контролю з боку OSPI.

Якщо цей ресурс буде адаптовано, потрібно вказати суттєві зміни та перейменувати його, прибравши всі логотипи Washington Office of Superintendent of Public Instruction (Офіс керівника з питань загальної освіти штату Washington). Указати авторство можна так:

Цей ресурс адаптовано на основі оригінальних матеріалів, наданих [Washington Office of Superintendent of Public Instruction \(Офіс керівника з питань загальної освіти штату Washington\)](#). Оригінальні матеріали перебувають у вільному доступі на [сайті OSPI Соціально-емоційне навчання](#).